

Šibensko-kninska
županija

Hrvatski zavod za zapošljavanje

EUROPSKI SOCIJALNI FOND
Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali
2014. – 2020.
ŠIRENJE MREŽE SOCIJALNIH USLUGA U ZAJEDNICI- FAZA I
Broj poziva: UP.02.2.2.06
Kodni broj: **UP.02.2.2.06.0455**

RADIONICA 13.10.2021.

Projekt: „Ponos”

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Sadržaj prezentacije isključiva je odgovornost Udruge “Žena”

Organizacija radionice sufinancirana je u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali iz Europskog socijalnog fonda.

DEMENCIJA

- Živeći i radeći u Svijetu kojega obilježava ljudska dugovječnost, svakodnevno se sve više susrećemo s tipičnim poremećajima starije životne dobi, a tu svakako prednjače demencije- poglavito Alzheimerova bolest. Procjenjuje se da danas u Republici Hrvatskoj oko 90 000 ljudi živi s demencijom, a kao i drugdje, u skoroj budućnosti mogu se očekivati i znatno veće brojke.

KOMUNIKACIJA MEĐU LJUDIMA

Jedno od središnjih pitanja u radu s osobama kojima je potrebna pomoć jest komunikacija. Za ovu priliku, komunikaciju možemo kratko definirati kao razmjenu značenja putem obostrano razumljivih znakova. Nije bitno samo ono što pošiljatelj poruke misli da je poručio, nego i kako je to primatelj poruke razumio.

PROBLEM KOMUNIKACIJE ZA OSOBE S DEMENCIJOM

- Osobe s demencijom postupno gube sposobnost mentalizacije, a to znači da su sve manje sposobne razumjeti motivacije, ideje, potrebe i unutarnji svijet drugih osoba, dok se istodobno i njihov unutarnji svijet mijenja i sužava, a potrebe i načini doživljaja sebe, drugih i svijeta postaju sve jednostavnije. Također, osoba s demencijom postupno će biti sve više nesposobna da drugim osobama oko sebe, bilo riječima ili neverbalno, prenese svoje unutarnje doživljaje i potrebe.

NEURODEGENERATIVNE BOLESTI MOZGA

- Jedan od vodećih javnozdravstvenih problema u svijetu je sve veća pojavnost neurodegenerativnih bolesti mozga, odnosno različitih vrsta demencija, što je povezano s općim starenjem pučanstva i produljenjem očekivane životne dobi. To se posebno odnosi na Alzheimerovu bolest koja je najučestaliji uzrok nastanka demencije, a nazvana je po njemačkom liječniku Aloisu Alzheimeru.

ALZHEIMEROVA BOLEST U HRVATSKOJ I SVIJETU

- Procjenjuje se da danas u Hrvatskoj ima više od 89 000 oboljelih od Alzheimerove bolesti, odnosno oko 10% osoba starijih od 65 godina. Na svjetskoj razini procjena je da je 2020. godine u svijetu oko 43 milijuna oboljelih, a polovicom stoljeća broj oboljelih bi mogao narasti do 115 milijuna.
- ALZHEIMEROVA BOLEST JE NAJČEŠĆI UZROK FUNKCIONALNE ONESPOSOBLJENOSTI U OSOBA STARIJIH OD 75 GODINA I ČETVRTI UZROK SMRTI.

OBILJEŽJA I STADIJI ALZHEIMEROVE BOLESTI

- Glavno kliničko obilježje Alzheimerove bolesti je slabljenje pamćenja i to je njen najizraženiji i najstalniji znak.
- Bolest ima tri stadija: rani, srednji i uznapredovali.

U prvom, ranom stadiju bolesti, karakterističan je gubitak pamćenja i prisjećanja novih, "svježijih" događaja.

U drugom je stadiju bolest je već jasno izražena. Govor i disanje postaju sve lošiji, uz još uvijek očuvanu artikulaciju. Učenje, prepoznavanje okoline i najbliže rodbine te pamćenje nedavnih događaja sve su slabiji, dok pamćenje davnih događaja još nije izgubljeno. Dolazi do sve većeg gubitka sposobnosti orijentacije u prostoru i vremenu, razvoja agresije, depresije, tjeskobe i paranoidnih reakcija. Javljaju se nerealne sumanute ideje, vidne i slušne halucinacije.

OBILJEŽJA I STADIJI ALZHEIMEROVE BOLESTI

- U posljednjem, trećem stadiju pamćenje je u potpunosti izgubljeno. Bolesnik više ne zna hodati, žvakati, gutati niti kontrolirati mokrenje i stolicu te je potpuno ovisan o tuđoj pomoći i skrbi. Javljaju se stereotipni pokreti, ponavljanje istih fraza, riječi ili slogova. Na kraju dolazi do kome i smrti, najčešće zbog infekcije, a može doći i do gušenja hranom.

OBILJEŽJA ALZHAIMEROVE BOLESTI

- Alzheimerova bolest je progresivnog tijeka bez mogućnosti liječenja uzroka bolesti, no postoje lijekovi čije djelovanje mole pomoći u odgađanju početka ispoljavanja bolesti i usporavanju njena napredovanja te otklanjanju i ublažavanju simptoma. Stoga je iznimno važno na vrijeme prepoznati rane simptome bolesti kako bi se bolest rano dijagnosticirala i otpočelo s pravodobnim liječenjem.

10 RANIH ZNAKOVA ALZHEIMEROVE BOLESTI

- POREMEĆAJI PAMĆENJA
- POTEŠKOCÉ U IZVRŠNIM FUNKCIJAMA
- POTEŠKOĆE GOVORA, ČITANJA I PISANJA
- GUBITAK PROSTORNE I VREMENSKE ORIJENTACIJE
- POGREŠNE PROCJENE I ODLUKE
- POREMEĆAJI APSTRAKTNOG MIŠLJENJA
- UČESTALO ZAMETANJE I GUBLJENJE STVARI
- PROMJENE RASPOLOŽENJA I PONAŠANJA
- PROMJENA OSOBNOSTI
- GUBITAK INTERESA ZA SOCIJALNE AKTIVNOSTI

FARMAKOLOŠKO LIJEČENJE ALZHEIMEROVE BOLESTI

- Farmakološko liječenje Alzheimerove bolesti loš uvijek obuhvaća simptomatsku terapiju antidementivima - lijekovima koji djeluju usporavajući napredovanje bolesti te dovode do toga da je bolesnik koji boluje od Alzheimerova što dulje neovisan, očuvanih socijalnih vještina, pokretan. Liječenjem se tako poboljšava ne samo kvaliteta bolesnikovog života, već i kvaliteta života članova njihovih obitelji, odnosno njegovatelja. Kod pojave psihičkih simptoma koriste se lijekovi koji djeluju na pojedinu skupinu simptoma.

BRIGA O OSOBAMA S ALZHEIMEROVOM BOLEŠĆU

- Briga o osobi koja boluje od Alzheimerove i bolesti i drugih demencija fizički je, psihički i emotivno iscrpljujuća. U okolnostima kada danas još uvijek nemamo lijek za uzrok bolesti, a medicinskim metodama liječenja tek ograničeno uspijevamo liječiti neke od simptoma bolesti, glavni čimbenik u pružanju i kvaliteti skrbi za osobe s Alzheimerovom demencijom čine NJEGOVA TELJI.

INOVATIVNA IZVANINSTITUCIONALNA PODRŠKA

KAKO POMOĆI U SPRJEČAVANJU POJAVE BOLESTI

VJEŽBA

- Grupni rad: osmišljavanje inovativnih sadržaja u lokalnoj zajednici za starije osobe u riziku od Alzheimerera i oboljelih od Alzheimerera

NEFARMAKOLOŠKE METODE LIJEČENJA

- U liječenju i zbrinjavanju psihičkih i ponašajnih simptoma osoba s demencijom važno je i mudro, kada je to god moguće, uključiti i različite nefarmakološke metode kao što su multisenzorna terapija odnosno muzikoterapija, aromaterapija, art-terapija, terapija životinjama, prilagodba okruženja, radno okupacijska terapija, tjelovježba, edukacija njegovatelja itd.

NEFARMAKOLOŠKE METODE LJEČENJA

- Nefarmakološke metode mogu biti korisne u smirivanju bolesnika, odnosno u ublažavanju agitacije i agresivnosti, očuvanju i produljenju sposobnosti samostalnog svakodnevnog funkcioniranja, poboljšanju raspoloženja, reguliranju dnevnog bioritma, usporavanju napredovanja kognitivnih oštećenja te općenito podizanja i očuvanja kvalitete života.

KOMUNIKACIJA S OBOLJELIMA OD DEMENCIJE (SAVJETI)

- **Usmjerite pažnju bolesnika**, koristite jednostavna pitanja, isprekidajte aktivnosti u niz manjih koraka! Tako zadaci postaju izvedivi za osobe s demencijom.
- **Ohrabrujte bolesnike** da rade ono što mogu, nježno ih podsjećajući da učine ono što su zaboravili te pomažući im u onome što više nisu sposobni učiniti samostalno.
- **Koristite vizualne znakove**, npr. pokažite im češalj kada želite da se počešljaju ili tanjur i pribor za jelo kada je vrijeme obroku, premda neće uspjeti imenovati predmete, znat će kako se koriste.

KOMUNIKACIJA S OBOLJELIMA OD DEMENCIJE (SAVJETI)

- **Dajte im dovoljno vremena!** - Naglasite važnost onoga što oboljeli može učiniti sam za sebe, pripremite osobu na neku aktivnost ili događaj, budite realni, budite strpljivi, ne požurujte ga u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, razvijte cikličke aktivnosti.
- **Slušajte uz uvažavanje!**
- **Slušajte svojim ušima, očima i srcem!**

KOMUNIKACIJA SA ČLANOVIMA OBITELJI

- Zbog karakteristika bolesti može doći do narušavanja obiteljskih i bračnih odnosa te financijskih poteškoća. Zbog toga je od iznimne važnosti mogućnost pružanja stručne psihološke pomoći članovima obitelji i njegovateljima, kada je to potrebno.

VJEŽBA

- Grupni rad: kako komunicirati s oboljelima (simulacija odnosa oboljeli – član obitelji – njegovatelj)
- Interakcija: izrada plana rada; kako uskladiti njegovateljske i privatne obveze